

Annette Winther

Pædagogisk konsulent, Skoleafdelingen,
Børn- og ungeforvaltningen, Odense.
annet@odense.dk

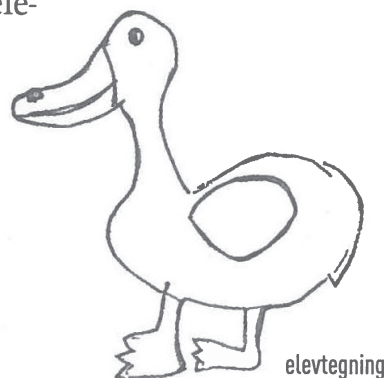
Idékatalog: H.C. Andersen for to- sprogede børn

H.C. Andersens eventyr er vel nok noget af det kendteste fælles læsestof for børn og voksne - vi har fået ham læst højt som børn af voksne, vi læser dem op som voksne for børn, og med jævne mellemrum tager vi lige et eventyr for os selv, fordi hver alder giver nye vinkler på H.C. Andersens eventyr.

Vi citerer gladeligt enkelte linier, passer andre udtryk ind i vores snak og skrift, vi nyder film om eventyrene og afventer det kendte; teatrene tager med jævne mellemrum H.C. Andersen, hans liv eller hans eventyr på repertoire. Intet barn forlader skolen uden på et eller andet tidspunkt i en eller anden form at have beskæftiget sig med dette danske klenodie. Og han skal naturligvis også ind i arbejdet med de tosprogede elever. Derfor har vi i Skoleafdelingen i Odense gennemført nogle H.C. Andersen-forløb, der retter sig i særlig grad mod tosprogede børn. Disse forløb, som er gennemført af kolleger i Odense og i et enkelt tilfælde i et samarbejde med kolleger i Ålborg, vil jeg gerne beskrive nærmere.

Med baggrund i en opfattelse af, at et ord/begreb skal gentages adskillige gange i en meningsfyldt kontekst, før det er 'adopteret' og kan bruges naturligt af den nye 'ejersmand', og at elever lærer fint af hinanden, er undervisningsmaterialet udarbejdet efter *Collaborative Learning*-princippet.

Desuden er materialet udarbejdet på et tidspunkt, hvor det var meget vanskeligt at få fingre i undervisningsmaterialer, der kunne anvendes til elever med et sparsomt kendskab til det danske sprog, men med en alder, som gør dansk begyndermateriale indholdsmæssigt ikke alderssvarende og derfor ubrugeligt.

'Den grimme ælling' for et 4. klassetrin

- Ud fra et billedmateriale, som består af gode, tydelige og gerne inspirerende billeder, vælges et billede med mange ting på, og ved at bruge dette som *over-head*-planche er der mulighed for brainstorming: Hvor mange ord kender eleverne? De kendte ord skrives ned, og læreren noterer sig, hvilke ord der mangler - eller rettere: hvilke dele af indholdet, eleverne mangler ord for.
- I grupper på fire og med de kendte ord skaber eleverne deres historie om dyrene på landet, i andegården, eller hvad der nu er på billedet. Disse historier fortælles på klassen og samles - enten i skriftlig form eller på bånd.
- Figurene fra historien tegnes i stort format og hænger under hele forløbet med magneter fast på tavlen i klasseværelset.
- Så er det tid til oplæsning; læreren læser 'Den grimme ælling', og eleverne noterer sig så mange oplysninger som muligt undervejs. De vælger en figur fra eventyret, som de personificerer sig med, og går rundt blandt hinanden og fortæller f.eks.: „Jeg har ligget i et æg, min mor blev forundret, da hun så mig - - - etc. Hvem er jeg?“
- Den tidligere 4-mands-gruppe samles igen (eller nye grupper skabes), og de vælger opgaver. Til næste lektion har hvert gruppemedlem forberedt at læse et stykke højt for de andre tre eller forberedt at referere et tekststykke.
- De valgte billeder bruges som sekvenskort. Elever fortæller - enten enkeltvis eller parvis - historien, evt. med båndoptager på.
- Til pararbejde er billederne udarbejdet som vendespil - billede/billede eller billede/ord eller ord/ord. Tilsvarende kan sætninger fra historien også udarbejdes.
- Et andet pararbejde: to diktater med forskellige manglende ord, den ene dikterer, og den anden skal skrive de manglende ord; bagefter bytter de rolle.
- Som efterbehandling anvendes magnetbillederne - som nu er forandret til stangdukke - til opførelse af historien - evt. med publikum.
- Til sidst sammenlignes elevernes egne historier som de lævede på baggrund af det først valgte billede med H.C. Andersens eventyr. Dette vækker ofte moro, når historierne viser sig at ligge langt fra H.C. Andersen.

Foto: Annette Winther

Kollegerne i Odense og Ålborg har naturligvis lavet alle disse figurer på basis af elevernes tegninger, opgaver (og mange flere), lamineret det hele, lagt dem i en kasse, der så 'går i arv' fra år til år, fra klasse til klasse, og således berettiges det store arbejde. Odense Skoleafdeling har naturligvis også følt, at denne opgave var væsentlig, og i skoleåret 04/05 er der blevet udarbejdet et idékatalog med mangfoldige ideer. F.eks. idéer til store arrangementer, der kun kan udføres i et samarbejde imellem skoler i byen, men også idéer, der kan tages op på den enkelte skole.²

Jeg nævner i flæng nogle af idéerne:

- Gadeteater ved byens forskellige H.C. Andersen-skulpturer.
- Skriv et eventyr eller en sang og deltag i MGP.
- H.C. Andersen-stafet: den høje hat går fra skole til skole med fastlagte terminer, og i hatten er der hilsener og beskrivelser af, hvad den afleverende skole har lavet.
- Tilmeldte klasser udarbejder en figur i ostevoks i størrelsen 20x13 cm. Disse figurer går videre til byens kendte kunstner Jens Galschøt, der laver afstøbninger i kobber til et samlet relief, der hænges op på en mur ind til Børnekulturhuset Fyrtøjet - et sted, hvor både den kørende og gående trafik er stærk.
- Vandrehistorie på nettet.

På den enkelte skole:

- Collager i papir/tekstil/filt.
- Skab H.C. Andersens stue i miniformat.
- Design kostumer.
- Eventyr-labyrint, skab en labyrint i hvis nicher stumper af eventyr skal læses og titlen gættes.
- H.C. Andersen-jeopardy.
- H.C. Andersens rekordbog: lav det længste papirklip, den højeste hat, læs de fleste eventyr etc.

Note

1 Opgaver kan evt. rekvireres ved henvendelse til Annette Winther i Odense Skoleafdeling. De vil så blive sendt som kopiforlæg til bearbejdelse og laminering.